

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar på departementsskrivelsen Ds 2016:23, " Vissa frågor om kommersiell radio"

Teracom Boxer Group AB ("Teracom") stöder generellt förslaget. Det har redan från starten av den kommersiella lokalradion funnits en tydlig diskrepans mellan lagstiftningen och den faktiska verksamheten. Den största bristen i den ursprungliga konstruktionen, som inte har förmått revideras under åren, är att sändningsområdena är för små och antalet tillstånd för stort för att ge en kommersiell radio ekonomisk bärkraft. Det är därför välkommet med ett förslag om större sändningsområden, även med möjlighet till nationella tillstånd, som närmar den formella verkligheten till den kommersiella och faktiska. Förskjutningen i synsätt från det strikt lokala till konkurrens och mångfald med kommersiell bas är logisk och lika med utredningen tror Teracom att tillståndsmyndigheten skall kunna hantera sin uppgift utan att rättsläget blir oklart för intressenterna.

Med denna inställning, att Teracom delar själva de grundläggande tankegångarna, inskränker sig remissvaret till ett par påpekande i formella detaljer. Till att kommentarerna blir få bidrar även det förhållandet att myndigheterna Post-och telestyrelsen och Myndigheten för radio, press och tv ("MPRT") har ett mycket stort inflytande över hur den kommersiella lokalradion reformeras efter det att förslaget förverkligats genom lagstiftning. Teracom har ingen invändning mot att lagstiftningen på detta sätt inte ger mer än en ram och att mycket lämnas åt myndigheterna. Det blir då dock särskilt viktigt med transparanta processer och samråd mellan myndigheter och aktörer rörande sändningsområden, tillståndsgivningsprocedur och tillståndsvillkor. Teracom förutsätter att MPRT leder sådana processer på ett sådant sätt att aktörernas tidigare erfarenheter kan tas tillvara samtidigt som det uppmuntrar nya radiointressenter. Med denna förväntning avstår Teracom från att här lämna närmare synpunkter på hur tillstånd och sändningsområden skall utformas. Generellt anser dock Teracom att en eftersträvningsvärd ordning är minst tre nationella tillstånd sammantaget med vissa större regionala sändningsområden, i vilka de nationella tillstånden kan kompletteras med ett antal regionala/nischade tillstånd. Det finns möjlighet till ett antal sådana regionala sändningsområden och ett antal sådana tillstånd även med tre eller fler nationella tillstånd.

3.2 Innehav av flera tillstånd i ett sändningsområde

I lagtexten har bytts orden ”ingen” mot ”en tillståndshavare”, vad gäller begränsningen att någon bara får förfoga över ett tillstånd. Intentionen – som Teracom förstår den – är att rätta upp det förhållandet att den befintliga ordalydelsen inte utesluter att en juridisk person kan disponera flera tillstånd genom ägda eller kontrollerade dotterbolag. I det i remissen refererade rättsfallet befanns ju detta möjligt i förhållande till den nuvarande lydelsen. Det förefaller emellertid som om samma brist belastar ordvalet ”en tillståndshavare”, som även semantiskt blir egendomligt i ett ansökningsskede där ingen ännu är ”tillståndshavare”. Borde inte, i enlighet med vad som föreslås för återkallelse av tillstånd i 3.4, begränsningen uttryckas som att ”ingen fysisk eller juridisk person” får förfoga över mer än ett tillstånd?

3.5 Vad som skall beaktas när tillstånd återkallas

I förslaget har satts upp en ytterligare uttrycklig begränsning för att återkalla tillstånd trots att formell återkallelsegrund föreligger enligt 18 kap. 5 § andra och tredje styckena. Begränsningen innebär att återkallelse på dessa grunder kan ske ”endast om åtgärden står i rimlig proportion till möjligheterna att främja konkurrens och mångfald i sändningsområdet”. Undantaget är vagt formulerat och förutsätter ett hypotetiskt resonemang att läggas till grund för en bedömning att inte återkalla. Teracom är tveksam till konstruktion, faktisk innebörd och formulering. Begränsningen blir mer komplex än den nuvarande begränsningen, att återkallelse ”inte får vara alltför ingripande”, vilket bara uttrycker en proportionalitet. Vidare prövas konkurrensperspektivet redan i det grundläggande återkallelsebeslutet enligt ovan angivna lagrum, varför det framstår som en dubblering att återigen pröva detta perspektiv. Utformningen riskerar att göra den föreslagna regleringen i riktning mot konkurrens och mångfald tandlös. Om lagstiftaren uppställer regler som begränsar innehav måste återkallelsemöjligheten vara reell. Sett till tidigare erfarenheter kan förväntas ett fortlöpande tryck mot konsolideringar, med andra ord att ett fåtal spelare köper sig ensamrätt genom att behärska ett stort antal tillstånd. Det är därför viktigt att denna i praktiken mycket viktiga bottenplatta är solid och inte riskerar leda till en rättstillämpning som öppnar för ett kringgående av reglerna om ägande och innehav av tillstånd. Det kan först ifrågasättas om regeln ens behövs, om ändå så, att då presumptionen snarast skulle kunna vara den omvända, nämligen att återkallelse skall ske om det inte är uppenbart/sannolikt att detta ändå inte skulle främja konkurrens och mångfald. Allra minst borde ordalydelse vara tydligare än den föreslagna.

Stockholm den 14 oktober 2016

Åsa Sundberg

Koncernchef
Teracom Boxer Group